

LUND UNIVERSITY

Hunnestadsmonumentet i ny utställning på Historiska museet

aktuellt om antikvariskt

Manhag, Andreas

Published in:
ALE

2022

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Manhag, A. (2022). Hunnestadsmonumentet i ny utställning på Historiska museet: aktuellt om antikvariskt . *ALE*, 2021(2), 61-63.

Total number of authors:
1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

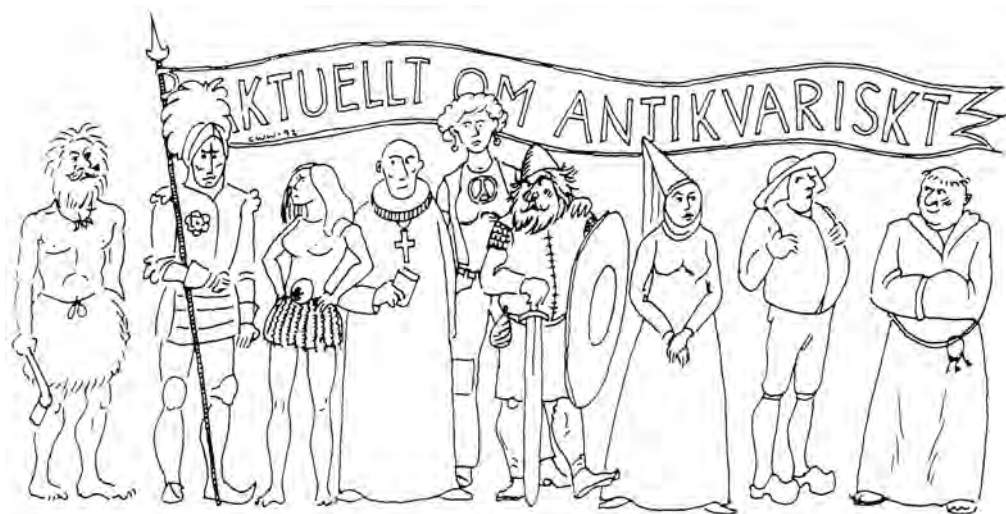
Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

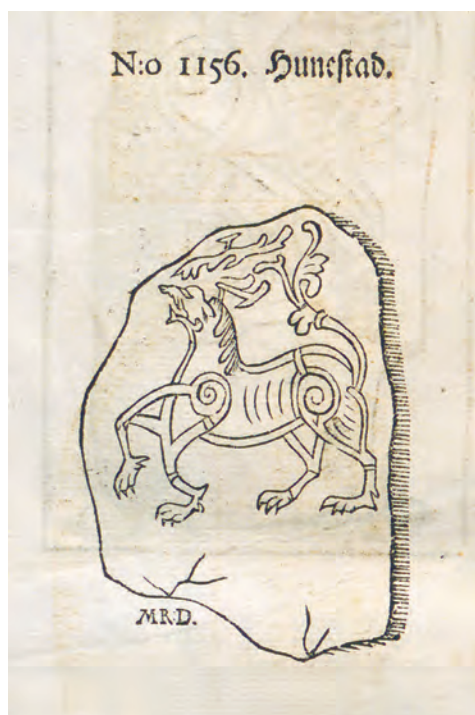

Hunnestadsmonumentet i ny utställning på Historiska museet

Med anledning av den fantastiskt osannolika arkeologiska upptäckten i december 2020 av bildstenen DR 285 från det forna Hunnestadsmonumentet, planerar Historiska museet vid Lunds universitet att visa samtliga fyra återfunna stenar i en ny utställning. När eller varför ett av Skånes främsta runstensmonument förstördes är ännu inte helt klarlagt, men sannolikt skedde det i samband med storskiftets genomförande i Hunnestad 1783, då ett antal gärdesgårdar av sten byggdes på byns mark. Då Historiska museets förste föreståndare, professorn i historia, Nils Henrik Sjöborg eftersökte monumentet 1814, sades det vara för över 20 år sedan förstört. Sjöborg fann då i en av Hunnestads gärdesgårdar de två nedre fragmenten av huvudstenen DR 282, samt dessutom stenarna DR 283 och 284. År 1855 återfann prästen Johan Fredrik Lundh från Hammenhög i samma gårde också det övre fragmentet till sten DR 282. Eftersom stenarna endast hade lagts bredvid gärdet

bad arkeologen och läroverksrektorn Nils Gustav Bruzelius från Ystad 1866 friherre Jules Edvard Stiernblad att flytta stenarna till Marsvinsholms norra slottspark tre kilometer bort, vilket genomfördes först 1874. Där fick de stå fram till 1912, då Gustaf Jacobaeus till Ruuthsbo skänkte stenarna till Historiska museet i Lund, där de visades i den så kallade Runstenshallen. 1950 lånades de ut till Kulturen i Lund, stående framför museet till 2003, då de istället flyttades inomhus.

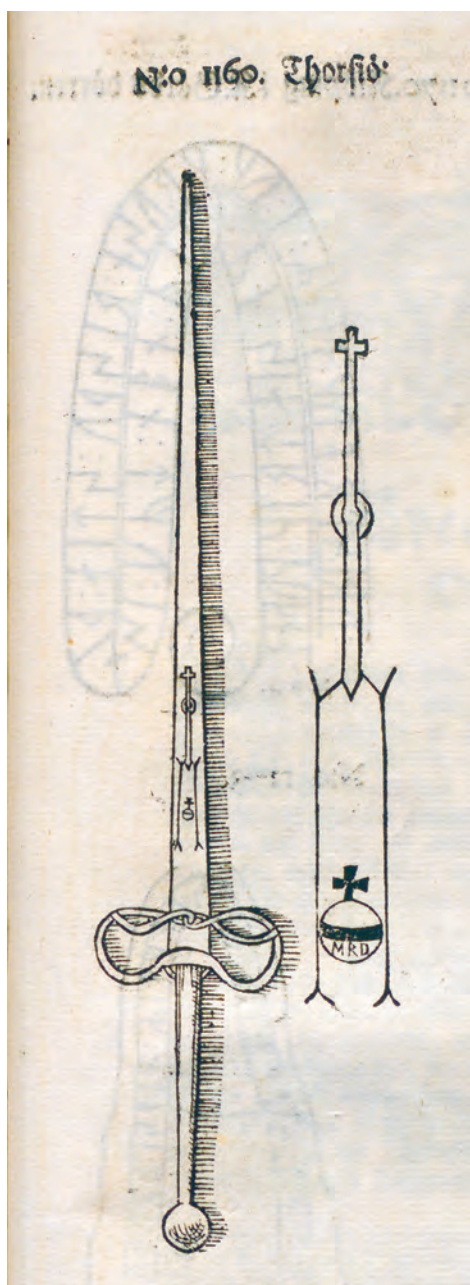
I juni 2020 gjordes en annan upptäckt i Historiska museets arkiv och magasin, som är direkt relaterad till Hunnestadsmonumentet. Det rör sig om ett medeltida svärd från Torsjön i Solberga socken norr om Skivarp. Såväl de ursprungligen fem run- och bildstenarna från Hunnestad som svärdet beskrevs 1716 i allegoriska termer av poeten och fornforskaren Magnus Rönnow Dublar, i en dikt tillägnad Karl XII. Enligt diktens utförliga titel överlämnades

Figur 1. Magnus Rönnow Dublars teckning av den 2020 återfunna Hunnestadsstenen DR 285 (från *Bautil* 1750).

stenarna och svärdet till kungen i Lund den 16 september 1716. Rimligen var det dock gällande stenarna endast hans teckningar därav som överlämnades.

Svärdet däremot, vilket i dikten beskrivs som tungt, ganska långt, av stål och koppar, prytt med de vördade tecknen av en högre civilisation (läs kors), samt ”taget ur Thors sjö”, överlämnades med all sannolikhet i kungens hand. Det utövade enligt dikten makt och lovade kungen seger i krig, samt lyckliga dagar för riket. Två år senare hade kungen stupat och stormaktsdrömmen var krossad. Hur svärdet hamnade i Lunds universitets samlingar är oklart, men uppenbarligen förde Karl XII inte med svärdet på det norska fälttåget. Det var i alla fall tack

Figur 2. Magnus Rönnow Dublars teckning av det 2020 återfunna Torsjävsvärdet (från *Bautil* 1750).

vare Rönnow Dublars detaljerade teckning, signerad MRD och publicerad 1750 i Johan Göranssons runologiska verk *Bautil*, som

det egendomligt utformade svärdet kunde identifieras.

Magnus Rönnow Dublar (vars fader kyrkoherden Casten Rönnow i Åhus ska ha gömt Karl XI i sin skorsten) har under de senaste åren seglat upp som en skånsk arkeologisk föregångsman av stora mått. Under 2019 upptäcktes således att Historiska museets äldsta stenålderssamling, vilken hittills har antagits härstamma från professor Kilian Stobaeus samling, i själva verket har tillhört Rönnow Dublar. I samband med hans plötsliga emigration från Lund till London 1719 lämnade han samlingen i stadskaplan Jörgen Engellaus vård, varifrån

den 1722 fördes till universitetets bibliotek, efter 1735 till dess naturaliekammare, samt efter 1805 till Historiska museet.

De tre utlånade stenarna från Hunnestad ska nu återföras till Historiska museet, där de för första gången på över 200 år kommer att återförenas med den nyupptäckta stenen och visas för allmänheten i en separat utställning. Såväl svärdet från Torsjön som Magnus Rönnow Dublar och hans stenålderssamling kommer också att belysas i en annan utställning som öppnar under 2022.

ANDREAS MANHAG

Historiska museet vid Lunds universitet